

jeg i Gaar gav. — Endelig er der til § 9 stillet et Vædringsforslag af det ærede Medlem for Ringløbing (S. C. Christensen). Lige over for dette Forslag er jeg i en noget egen Situation. Vædringsforslaget er af det ærede Medlem anmeldt i Finansudvalget, men det har ikke foreligget for dette; Finansudvalget har altsaa ikke kunnet forhandle derom og ikke kunnet tage Stilling dertil. Jeg skal derfor aspenste det ærede Medlems Motivering og den ærede Ministers Udtalelser, forinden jeg udtaler mig om Sagen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenfleth): Naar jeg har tilladt mig at stille det Vædringsforslag, som blev omtalt af den ærede Ordfører (Neergaard) og som jo vedrører Spørgsmaalet om en ekstraordinær Eftergivelse af Afgiften for 1893—94 og 1894—85 for Ejendommen „Nordreplund“ under Sorø Akademi er det, fordi jeg fremdeles ikke skønner rettere, end at det vil være i Akademiets velforsaaede Interesse, at disse Beløb eftergives, og fordi jeg har næret Haab om, at ærede Medlemmer ved fornyet Overvejelse af denne Sag vilde kunne komme til at se noget anderledes paa det, end de have gjort ved Afstemningen i Gaar. Jeg tager vist næppe fejl i at tro, at det særligt er de Bemærkninger, der faldt fra det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgtræds (D. Hansen), der have gjort et vist Indtryk paa nogle ærede Medlemmer. Det ærede Medlem fremhævede, at Forpagteren i de forløbne Aar har været Akademiet særdeles dyr og henviste i saa Henseende til, at der var bevilget ham en stor Eftergivelse i Løbet af 7 Aar, nemlig af 3,000 Kr. aarlig, og at der for Akademiets Regning er foretaget ikke saa saa Nybygninger i hans Forpagtningstid. Med Hensyn til disse Eftergivelser og den Indflydelse, de have haft paa den virkelige indbetalte Forpagtningsafgift i Forløbet af 10 a 11 Aar af Forpagtningstiden, vil jeg gøre opmærksom paa, at den Opgørelse som ogsaa det ærede Medlem i Udvalget har haft rig Lejlighed til at granske, vil vise, at den indbetalte Afgift i de sidste 31 Aar indtil Udlobet af Finansaaret 1892—93 gennemsnitlig har udgjort 12470 Kr. 25 Ore, og i Forpagter Graaes Tid har den indbetalte Afgift udgjort 11340 Kr. aarlig. I den saaledes indbetalte Afgift er ikke iberegnet den Eftergivelse, der blev bevilget af den aarlige Forpagtningsafgift, ligesom der heller ikke er taget Hensyn til den ekstraordinære Eftergivelse af 5874 Kr. for 1893—94. Forpagter Graaes Afgift

har altsaa gennemsnitlig kun været 1130 Kr. 25 Ore lavere end Gennemsnittet af Afgiften i de sidste 31 Aar, altsaa er der en virkelig aarlig Nedsettelse med ikke engang 10 pCt. Naar man tager Hensyn til de synkende Konjunkturer for Landbruget, der jo ofte nok ere blevne fremhævede her i denne Sal, turde det næppe være et for stort Offer. Akademiet har gjort for denne Forpagter. Naar vi dernæst se hen paa, hvad der er anvendt til Nybygninger i den nuværende Forpagters Tid, saa er Forholdet det, at da Forpagter Graae tiltraadte Forpagtningen 1ste Maj 1884, var der ikke i hele Tidrummet fra 1849 anvendt en eneste Ore af Akademiet til Nybygninger paa Gaarden. Der var anvendt et Beløb af gennemsnitlig 400 Kr. aarlig til Vedligeholdelsesarbejder, der ikke paahvilede Forpagteren. Det var det hele. Saa begyndte man ganske vist fra Begyndelsen af Finansaaret 1886—87 at redressere denne uøkonomiske Sparommelighed med Hensyn til Nybygninger paa Gaarden og anvendte i de følgende Finansaar ialt et Beløb af knapt 72000 Kr. til ny Mejeribygning, ny Svinstald, Ombygning af Kvitals og Hestestald. Nu ville ærede Medlemmer let se, at det vilde være ganske urimeligt at betragte denne Udgift af knap 72000 Kr. som gjort alene for den nuværende Forpagter. Vilde man regne reskørdigt, skulde man jo betragte dette som en Udgift, der amortiseredes gennem en Del af Forpagtningsafgiften gennem et længere Tidrum. Men selv om man vil betragte disse 72,000 Kr. som Driftsudgift, og selv om man dertil vil lægge de Beløb, som i Løbet af et længere Tidrum, for hvilket Opgørelse foreligger, nemlig siden 1863, have været anvendte til andre Udgifter paa Gaarden, saa som Dræningsudgifter, til Aareguleringer o. s. v., kommer man til, at Akademiet har haft i de sidste 31 Aar en gennemsnitlig Nettoindtægt af Ejendommen paa 9,185 Kr. 85 Ore. Dette Beløb synes dog at være en ganske passende Rente af den Verdi, som Ejendommen staar Akademiet i, og som, hvad der vil være det ærede Medlem bekendt, der har bestæftiget sig med denne Sag, i Virkeligheden udgør en Kapital af 21,762 Kr. 30 Ore. Nu vil man naturligvis sige, at Forholdet mellem den Sum, som Ejendommen staar Akademiet i, og Forpagtningsafgiftens Størrelse jo ikke er noget, som kan komme den nuværende Forpagter til gode; hans Afgift fastsættes selvsølgelig i Forhold til den Verdi, som Ejendommen maa stiges nu at have i Handel og Vandel. Dette er til en vis Grad rigtigt, men vil man mod en ekstraordinær